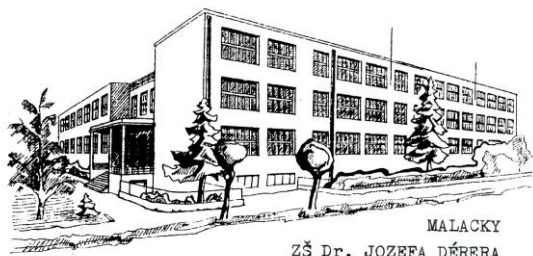

Dérerka

...čítanie pod školskú lavicu
č. 1 október 2011

Naša škola v premenách času (1932 - 2012)

Moderné vybavenie, pekné triedy, optimistická žltá farba fasády. To je dnešok. Aj vy - učitelia, žiaci, rodičia, návštevníci „Dérerky“ si všimáte modernejšiu tvár našej školy. Mnohí možno ani netušia, že táto škola má naozaj bohatú históriu. 5. 10. v roku 1930 bol položený základný kameň budovy. Spýtajte sa doma: „Oci, nechodila náhodou stará mama (prípadne starý otec) tam, kde teraz chodím ja, do školy? Aj ty si chodil na Dérerku?“ Možno práve vy dostanete kladnú odpoveď. Áno, ZŠ Dr. Jozefa Déreera je škola s tradíciou pre celé rodiny. O necelý rok oslávi svoje 80. školské narodeniny. A preto by som si počas tohto školského roka dovolila pripomenúť zopár dôležitých momentov v živote našej školy.

Kedysi, keď nemali naši predkovia také možnosti na ukladanie dôležitých informácií ako my dnes, na zaznamenávanie jednotlivých udalostí používali nesmierne dôležité knihy - kroniky. Aj naša škola má svoje kroniky. V tej prvej, v kronike z medzivojnového obdobia, som našla zápis o mimoriadnej udalosti - o slávnostnom otvorení štátnej meštianskej a ľudovej školy Dr. Jozefa Déreera v Malackách. Ponúkam Vám malé cestovanie v čase pomocou úryvku z kroniky z 24. - 25. septembra 1932:

„Otvorenie školy bolo veľkou slávnosťou pre celé Záhorie. Dokazovala to veľká účasť obecnstva na akadémii v predvečer dňa otvorenia školy i dňa nasledujúceho. Program akadémie vyplnil spevokol miestnej Slovenskej ligy, miestny sokolský orchester a žiactvo našich škôl... Slávnosť dňa 25. 9. 1932 bola zahájená sprievodom žiactva a občianstva od „starej“ školy (pravdepodobne od ľudovej, pozn. autorky). Väčšina žiakov bola v národných krojoch. Alegorická skupina na voze vyjadrovala heslo „Osvetou k slobode.“ Na školskom dvore pri novej škole boli upravené tribúny, hore sa zhromaždili: pán minister školstva a národnej osvety JUDr. Ivan Dérer s rodinou, zástupcovia školských úradov, vojska, učiteľstva atď. Po uvítaní... prehovoril p. minister obsiahlu reč o svojej školskej politike: „Základná vada žalostného polohy Slovákov v dobách predvojnových bola v nedostatočnosti a nedokonalosti národného školstva. Dnes je treba vybudovať v každej slovenskej obci dobrú, zdravú, hygienickú školu ľudovú a vybudovať čím viac meštianok.“... Pod'akoval obecnému zastupiteľstvu za česť, že škola je pomenovaná po jeho nebohom otcovi Dr. Jozefovi Dérerovi... Ukázal, ako jeho otec bol a je vzorom mládeže a zdôraznil pomer rodičov k deťom. Pre chudobných žiakov školy zakladajú pozostalí „základinu Pauly a Jozefa Déreera... Vo svojej reči zmienil sa p. minister, že naša meštianka je prvá pokusná škola na Slovensku... Úkolom školy malo byť dať žiactvu 11 - 15-ročnému možnosť dosiahnuť praktických i teoretických cieľov terajšej školy meštianskej a nižšej školy strednej... Ideové smernice školy stanoví učebný plán takto: „Jednou zo základných vlastností tejto školy bude pružnosť a prispôsobivosť. Nakoľko škola nemôže zmeniť prirodzené nadanie žiakov, musí sa každému z nich prispôbiť... Rešpektujúc individualitu každého jednotlivca bude usilovať, aby bol každý čo najlepšie pripravený pre spoločnosť a v nej postavený na miesto, na ktoré podľa prirodzených individuálnych dispozícií sa hodí.“

Len pre zaujímavosť: v našej škole bolo zriadené i pedagogické múzeum, konkrétne dve triedy v suteréne. Exponáty sa, žiaľ, nezachovali.

P. Habová, externá spolupracovníčka

Strašidelná škola

V našej škole strašilo. Že v našej škole straší pravidelne? Áno, ja viem. Neopakovateľné okamihy pred písomkou, skúšaním či počas vyhodnocovania samostatnej práce. To je ale cez deň! V našej škole strašilo vo štvrtok 27. 10., večer pred jesennými prázdninami!

V USA, Portoriku, Írsku, Spojenom kráľovstve, Kanade, Austrálii či na Novom Zélande pravidelne oslavujú sviatok, ktorého korene treba hľadať v Írsku. Halloween. Ide o skrátené pomenovanie z anglického Halloweenen, čo doslovne znamená predvečer všetkých svätých. Ako sme našli v najväčšej internetovej encyklopédii: Halloween je pôvodne keltský pohanský sviatok Samhain, ide o oslavu pohanského nového roka. Typické sú preň špeciálne vyrezané tekvice so zapálenou sviečkou, ale i čarodejnice, duchovia, netopiere, čierne mačky, metly, oheň, príšery, kostlivci. A to všetko sa stalo skutočnosťou v našej škole! To však bola, pravdupovediac, len časť večera. Aký večer sa to teda u nás uskutočnil?

Decká z I. stupňa sa spolu so svojimi pani učiteľkami i rodičmi chystali na zvláštne štvrtkové stretnutie už od pondelka. Vtedy totiž začali nosiť do školy úžasné vyrezané a vyzdobené tekvice. Vo štvrtok 27. 10. mnohí merali cestu do školy po druhý raz a v netradičný čas - večer o šiestej. A s lampiónom v ruke! Zo školského dvora vyšiel rozžiarený lampiónový sprievod. Dospeláci si zaspomínali na vlastné lampiónové sprievody. Pre neznalých vecí: lampiónové sprievody sa pred rokom 1989 uskutočňovali ako pripomenutie historickej udalosti zo 7. novembra 1917 - Veľkej októbrovej socialistickej revolúcie. Lampión je však v prvom rade svetielkom. A svetlo rozžiari, rozsvieti, prináša radosť. I my ako svetlonosi sme spoločne prešli Ulicou Ľ. Zúbka, parkom v meste a vrátili sme sa späť do školy. No do školy... Ten, kto mal odvahu, mohol po návrate z prechádzky jesenným mestom prejsť tajomnou školskou chodbou. Len v tento večer sa tu ubytovali mátohy, duchovia, čarodejnice, kostlivci, poletovali tu netopiere, svietili dyňové strašidlá, bili staré hodiny a škripali dvere! Neveríte? Deti prechádzali zvedavo, bojazlivo, s úsmevom, s úsmevom cez slzy, hrdinsky... Keď prišli na koniec svojej strašidelnej púte, s úľavou sa pustili do sladučkej lízanky a hrdo si niesli osvedčenie o svojej nebojácnosti. Neobyčajný zážitok. Super nápad! Vďaka zaň patrí pani učiteľkám z I. stupňa, ktoré obohatili kalendár akcií uskutočňovaných v našej škole. Teda dúfame, že o rok do strašenia!

...a máme informáciu, že jeden zo žiakov prešiel školu smelo, ale čo čert nechcel (alebo chcel) - doma vyleteli poistky! Hádate, čo nasledovalo? V tej škole to bolo len „akože“? Nuž - sami si odpovedzte!

Pôvabné strašidlá!

Krásavice a krásavci z Domu hrôzy

Rozžiarené ulice i školský dvor

Pani učiteľka Žilavá ako svetlonos

...tak si to zvládol

V hlavnej úlohe: tekvice, dyne, dzine

Vejár

Vejár vídame v rukách niektorých pani učiteľiek v sparných dňoch, priniesť si ho môžeme ako suvenír napríklad zo Španielska, spozorovať ho môžeme v historických filmoch ako módný doplnok. Môže vejár zohrať dôležitú úlohu v divadelnej hre? Veru - môže.

Presvedčili sme sa o tom ako diváci divadelnej hry, ktorá mala premiéru v Benátkach už v roku 1765! Komédia Vejár má jednoduchú dejovú osnovu: lacný ružovučký vejár postupne mení svojich majiteľov a majiteľky a spôsobuje tak nečakané zmätky, komplikácie, žiarlivosti a „trapasy“. Vďaka tomu získavame prehľad o veľmi pestrej spoločnosti a ešte pestrejších medziludských vzťahoch. Na javisku Slovenského národného divadla ju však diváci nevidia po prvý raz. Goldonih Vejár patril k najtypickejším a najúspešnejším predstaveniam jedného z našich najvýznamnejších režisérov - Karola L. Zachara. Premiéra jeho predstavenia sa uskutočnila v roku 1961, teda pred päťdesiatimi rokmi, a dosiahla 155 repríz! Najnovšia inscenácia režiséra Petra Mikulíka by mala byť holdom nášmu „starému majstrovi“.

A práve komédia Vejár rozosmiala, pobavila 37 žiakov našej školy, ktorí spolu so svojimi učiteľmi zavrešili pracovný týždeň spoločnou návštevou večerného divadelného predstavenia v novej budove SND. V piatok 21. 10. si spoločne prezreli priestory Slovenského národného divadla, zaujali ich aj aktuálne výstavy, dozvedeli sa viac Jánovi Cikkerovi. Potom sa preniesli prostredníctvom príbehu Carla Goldonih do slnečného Talianska a zasmiali sa na situáciách, ktoré spôsobili nedorozumenia okolo jedného vejára. Páčili sa im známi herci (Diana Mórová, Marián Labuda, Gabriela Dzuríková, Branislav Bystriansky, Ján Koleník), veľmi pekné kostýmy, veselá hudba. A čo najviac? Zabávali. Diana Mórová hrala úžasne svoje tzv. „epileptické“ záchvaty, Ondrej Koval' vynikajúco zahral žiarlivého obuvníka a Ján Koleník mal azda najvtipnejšiu postavu. Už teraz sa všetci tešia na ďalšiu spoločnú návštevú divadelného predstavenia. *G. Kandová*

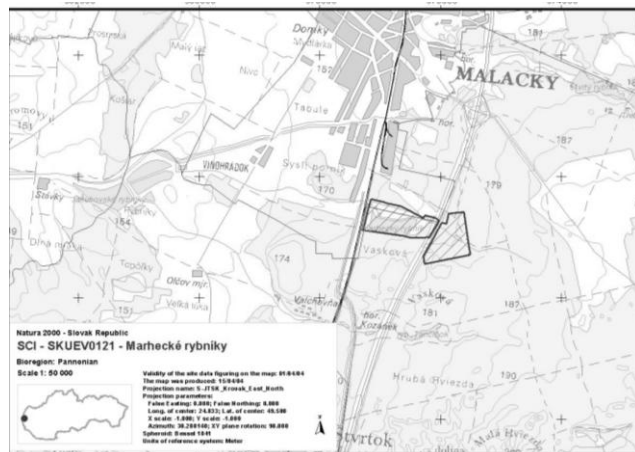

Biológia netradične

V pondelok 24. 10. ráno to ani nevyzeralo na taký perfektný deň. Slnéčné lúče sa ťažko predierali spoza tmavých mrakov. Nás - piatokov z 5. A a B - hmla a zamračené počasie neodradilo. S pani učiteľkami Cvečkovou a Osuskou sme sa vybrali objavovať tajomstvá prírody len kúsok za mesto. Stali sme sa totiž jednými z aktérov monitorovacieho projektu "Voda nie je len náš život".

Uvedený projekt realizuje Inštitút aplikovanej ekológie DAPHNE vďaka grantu Cena Holcim na rozvoj regiónu Záhorie. Lektorky Mgr. Jana Menkynová a Mgr. Barbora Kajalská pripravili pre nás spoznávanie živočíšstva a rastlinstva Marheckých rybníkov. Že ste tam ešte neboli? Že to nie je v Malackách? Ale je. Ide o chránený areál, v ktorom sú biotopy európskeho (stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a ponorených cievnatých rastlín) aj národného významu (slatinné jelšové lesy). Po príchode k Marheckým rybníkom sme sa porozprávali o zvieratách a rastlinách, ktoré sa tu vyskytujú. Zahráli sme sa na pavučinu. Ona predstavuje vlastne situáciu v prírode. Nik nemôže existovať v prírode sám. Každý z nás predstavoval niektoré zo zvierat žijúcich na tomto území. A že ich tu je! Pod vodou, pri vode... Voda. Tá nás zaujímala asi najviac. Lektorky otvorili svoje čarovné kufríky. Spoločne sme monitorovali biologický a chemický stav vody. Pomocou lakmusových papierikov sme určovali pH vody, zisťovali sme v nej množstvo dusitanov a fosforečnanov. Voda bola v poriadku. Rozprávali sme sa o potrebe ochrany vodného prostredia i dôsledkami jeho znečistenia. Priložili sme ruky k dielu a pozbierali sme odpadky, ktoré tu „zabudli“ obdivovatelia Marheckých rybníkov.

Toto nebola naša posledná hodina biológie priamo pri rybníkoch. Tešíme sa, že projekt bude realizovaný počas celého školského roka. Zapojíme sa doň aj prostredníctvom vlastného výskumu! Staneme sa bádatel'mi! Už teraz sa tešíme na ďalšie aktivity.

Marhecké rybníky zvýraznené na mape

Okolo malého prenosného chemického laboratória

Pozbierali sme do vreca odpadky po „tiežnáštevnikoch“

Kto by povedal, že sme len kúsok za mestom!

Našli sme takúto žabku - nebojte sa, pustili sme ju!

Obdivovali sme aj túto chlpaču.

Pletieme my reťaz - a my reťaz nepletieme, pletieme sa sami. Ó, nie, to je naša pavučina!

M. Haba

Fantasy of dance

13. 10. žiaci 6. - 8. ročníka vymenili na hodinu školskej lavice za malackú kinosálu, aby sa spoločne nechali strhnúť vírom írskoho tanca deviatich tanečníkov skupiny Merlin prostredníctvom ich úžasnej tanečnej šou Fantasy of dance. Tanečný súbor Merlin vznikol v roku 1993. V roku 2000 súbor uviedol svoje prvé samostatné celovečerné predstavenie Panoptikum, v ktorom použil írske tanečné techniky.

Írsky tanec je jedinečný tanečný štýl, ktorý sa vyvíjal počas mnohých storočí. Pravdepodobne prvé podoby tanca so sebou priniesli keltské kmene prichádzajúce z centrálnej Európy okolo roku 500 p. n. l. Po príchode anglo-normanských kmeňov na írske územie boli prinesené mnohé tradície, ktoré sa sčasti zachovali až dodnes. Počas ich nadvlády však bola pôvodná írsku kultúra zakázaná, a tak sa musela udržiavať v tajnosti. Bolo tomu tak obzvlášť počas panovania Alžbety I., ktorá napriek tomu, že bola známa náklonnosťou k írskemu hudbe a tancu, si nemohla dovoliť vzrast írskoho nacionalizmu opierajúceho sa o svoju bohatú kultúru. Útlak povolil až na začiatku 18. storočia a už okolo roku 1750 sa v krajine začali objavovať prví taneční majstri, ktorí boli často zároveň aj učiteľmi šermu. Tí putovali krajinou a učili pôvodné obyvateľstvo tradičné aj sólové tance. Taneční majstri boli vážení a obľúbení. Často medzi sebou súťažili a víťazom sa zvyčajne stal - samozrejme - najlepší tanečník. Vďaka tomu sa írsky tanec rozvíjal a začali sa v ňom objavovať jeho jedinečné črty, napríklad držanie rúk spustených počas tanca pri tele. Pri tanci sa dôraz kladol najmä na prácu nôh a tancovalo sa na čo najmenšom možnom povrchu. Tanečníci ako svoje pódium využívali napríklad vrchnáky zo sudov či spustené dvere. Írsky tanec môžeme aj vďaka používanej obuvi rozdeliť na dve hlavné skupiny. Prvú tvorí softový tanec, pri ktorom majú tanečníčky obuté topánky s mäkkou podrážkou a vpredu so skríženými šnúrkami. Zvyknú sa nazývať ghillies, pumps, pomps alebo jednoducho softshoes. Kroky kladú dôraz na ľahkosť pohybov a prácu nôh vo vzduchu. Páni majú obuté jednoduché tanečné topánky. Druhú skupinu tvoria stepové tance. Stepové topánky majú vysoký opätok a špička a päťka je vyrobená zo sklolaminátu, ktorému írsku stepky vďaka za svoj jedinečný zvuk.

Írsku tanečnú show sa stala základom repertoáru aj súboru Merlin. Za posledných 10 rokov súbor uviedol 5 premiér celovečerných programov. Tieto programy mali spolu vyše 600 repríz a boli divácky veľmi úspešné. So svojimi programami vystupovali na Slovensku, Maďarsku, Poľsku a v Českej republike. V Malackách tanečná skupina Merlin vystúpila večer 12. 10., našim deťom sa predstavila 13. 10. doobeda. Mnohí nevedeli, kam sa skôr pozerať. Žiakom sa páčila strhujúca, podmanivá hudba, úžasné kostýmy a - samozrejme - fantastický tanec! Ďalší uvažovali o tom, ako dlho trvá nácvik takého programu. Azda by sa niektorí i nechali nahovoriť. Ved' tanečníkov medzi sebou máme. A veru šikovných! Žiaľ, niektoré decká akoby zabudli na slušnosť. Dôležité rozhovory. Ťahanie za vlasy? Sledovanie mobilného telefónu? Pukancové prasiatko pod sedadlami? Kto je adresátom týchto výčitiek? Veľmi dobre viete! Uvažujte o jedinečnom, obohacujúcom kultúrnom zážitku...

foto prevzaté z www.malacky.sk

Lifelong Learning Programme

Projekt Comenius na našej škole

V školskom roku 2011/2012 získala naša škola grant Comenius - multilaterálne partnerstvá pre projekt Food Culture Exchange (Sprostredkovanie kultúr stravovania). Ide o projekt školského partnerstva a medzinárodnej spolupráce medzi piatimi európskymi školami. Naša škola bude v nasledujúcich dvoch školských rokoch spolupracovať so školami z poľských Marklowic, slovinskej Škofja Loka, talianskeho Piglia a španielskej Mairena Del Aljarafe. Koordinátorom projektu je slovinská Osnovna škola Škofja Loka - Mesto.

Hlavným cieľom nášho projektu je predstaviť dejiny stravovacích návykov a jedál vo svete, uskutočniť „medzinárodné výmeny kultúr stravovania“ a z hľadiska vzdelávania zamerať sa na zdravú výživu mládeže. Prostredníctvom projektu zúčastnení žiaci budú mať možnosť spoznať rôzne medzinárodné chute a štýly stravovania a stolovania. Touto cestou sa posilní ich porozumenie odlišnosti kultúr. Počas trvania projektu budú žiaci spolupracovať so zahraničnými kamarátmi na stanovených úlohách a aktivitách prostredníctvom prostriedkov IKT a vybraní žiaci budú na úlohách pracovať s kamarátmi zo zahraničia priamo na školách v partnerských krajinách.

5. - 8. októbra 2011 sa konalo prvé pracovné stretnutie projektových učiteľov v Slovinsku, v rámci ktorého sme so zahraničnými kolegami detailne rozpracovali harmonogram projektových aktivít, projektových návštev a technické detaily žiackych výmen. Naši slovinskí kolegovia i žiaci nás prijali veľmi srdečne. Zanietenne sledovali prezentáciu o Slovensku, ktorú uvádzala pani učiteľka Barbora Malíková. Na spoluprácu so žiakmi z našej školy sa veľmi tešia.

Prvé spoločné medzinárodné stretnutie žiakov a ich spoločná práca na projektovej úlohe sa bude konať v našej škole 11. - 15. decembra 2011. Vzhľadom na predvianočný termín bude toto stretnutie zorganizované v duchu vianočných tradícií partnerských krajín. Žiaci z každej zúčastnenej školy budú prezentovať vianočné zvyky, vianočné recepty svojich krajín. Naša škola taktiež pripraví vianočný workshop, počas ktorého budú žiaci so svojimi zahraničnými kamarátmi v spolupráci s tromi známymi šéfkuchármi pôsobiacimi na Slovensku pripravovať tradičné slovenské vianočné jedlá.

Pevne dúfame, že náš projekt žiakov zaujme a spolu s našimi partnerskými školami sa nám bude dariť naplňať všetky ciele projektu. Žiaci okrem nových poznatkov a nových zážitkov spoznajú nových kamarátov, s ktorými zostanú v kontakte i po skončení projektu. Všetky informácie o projekte budú zhromažďované na oficiálnej stránke projektu www.food-culture-exchange.org, na webovej stránke školy i v školskom časopise Déreerka.

Projekt je financovaný s podporou Európskej Komisie. Za obsah predmetného článku zodpovedá autor. **Európska Komisia** a Národná agentúra Programu celoživotného vzdelávania nenesú zodpovednosť za použitie vyššie uvedených informácií.

PaedDr. Milada Kristínová

Prezentácia Slovenska, Malaciek, našej školy v Slovinsku. Vo vianočnom čísle vám prinesieme reportáž o vzácnej návšteve v našej škole.

Nová krv u nás

Stále sa niečo začína... Ako ste si možno všimli, tento školský rok osviežilo naše rady množstvo pedagógov. Víťame tu naše posily v oblasti všeobecného základného vzdelávania: pán učiteľ Bogdalík (NJ, TV), pani učiteľka Mackovčinová (F, TP), pani učiteľka Cvečková (CH, PR, PP), pani učiteľka Adamcová (AJ, INF), pani učiteľka Erdélyiová (učí prvákov a VV v 7.B) a pani učiteľka Kristínová (AJ 1. i 2. stupeň). Títo všetci sa podujali na náročnú úlohu vzdelávať naše poloprázdne hlavy a postupne zvyšovať naše IQ.

Želáme im veľa šťastia a úspechov! Samozrejme, sami sebe tiež želáme úspech, radosť, odhodlanie!

G. Kandová

Kto je kto v našej škole?

PaedDr. Dagmar Erdélyiová

PaedDr. Milada Kristínová (na fotografii so svojimi dcérami aj vlastnoručne vyrezávanou dyňou)

Kde ste pracovali pred príchodom do našej školy?

Učila som v Základnej škole M. Olšovského v Malackách.

Teraz učíte prvákov. Ktoré triedy ste učili v minulosti?

Vyštudovala som učiteľstvo pre 1. stupeň, takže učím predmety od 1. až po 4. triedu.

Ktoré predmety učíte ?

Všetky predmety na 1. stupni, informatickú výchovu a výtvarnú výchovu v 7.B.

Ktorý predmet na základnej škole ste nemali radi?

Neznášala som ruský jazyk .

Akým koníčkom sa venujete vo voľnom čase?

Chodím do kina a rada sa korčuľujem na kolieskových korčuľoch .

Máte domáceho maznáčika?

Áno, moje dve deti a manžela .

Prezradíte nám váš najväčší sen?

Môj sen sa mi už splnil. Teraz si už len prajem, aby sme boli všetci zdraví.

Máte nejakú najobľúbenejšiu knihu?

Od A. de Saint-Exupéryho knižku Malý princ.

Ktorá je vaša obľúbená relácia v TV?

Moja obľúbená relácia je Adela show.

A obľúbené ročné obdobie?

Jar a leto.

Vaša obľúbená farba?

Modrá.

Kde ste pracovali pred príchodom do našej školy?

Učila som v Základnej škole v Zohore .

Ktoré predmety učíte?

Anglický jazyk.

Ktorý predmet ste v detstve nemali radi?

Dejepis.

Ktorým koníčkom sa venujete vo voľnom čase?

Športujem s celou rodinou.

Máte domáceho maznáčika?

Áno, mám psa.

Aký je váš sen?

Aby bola moja rodina v poriadku, aby bola zdravá. A - hlavne, aby sa moji žiaci učili!!!

Ktorá kniha patrí k vašim najobľúbenejším?

Mám rada všetky cestopisné knihy.

Ktorá je vaša obľúbená relácia v TV?

V televízii stíham sledovať len Televízne noviny.

A najobľúbenejší spevák alebo speváčka?

Bratia Nedvědovci.

Ktoré ročné obdobie máte najradšej?

Moje obľúbené ročné obdobie je leto.

Ktorej farbe dávate prednosť?

Farbe mora - modrej.

Ďakujem za príjemné rozhovory. Obom pani učiteľkám želáme, aby sa im v našej škole páčilo, aby si tu našli svoje miesto a cítili sa príjemne.

Veronika Bartalská, 7.B

Po cestách...

V utorkové ráno 11. 10. sme sa päťdesiatí ôsmaci a deviataci vybrali na veľký okruh Záhorím a...

Najskôr sme navštívili Borský Mikuláš, rodisko bernolákovského básnika Jána Hollého. Vraj sme sa dostali do...srdca Záhoria. Dozvedeli sme sa, že obec je priam zakotvená v priesypoch pieskov, chrptom podpretá o majestátny a tajuplný záhorský bor. Keď sa víchry zaboria do hrivy borovíc, šepocú si o kadečom dávnom a slávnom, čo zažili v histórii, s koreňmi hlboko vrastenými do rodnej zeme. Preto borovica, bor, búr - Borský a po záhorácky Búre či Búrsky.

V dvoch skupinkách sme si prezreli dom z nepálenej tehly, akých bolo na Záhorí v minulosti neúrekom. Ján Hollý bol vo svojom rodisku a kraji váženou osobnosťou a ctili si ho všetky generácie. Veľmi skoro sa vytvorila tradícia, udržiavajúca v povedomí veľkosť jeho osobnosti a diela. Po odhalení pamätnej tabule na rodnom dome v roku 1885, pri pripomienke stého výročia narodenia básnika, sa podarilo prostredníctvom celonárodnej zbierkovej akcie, ale predovšetkým pomocou miestnych obyvateľov a rodákov zozbierať prostriedky na pomník Jána Hollého. Vytvoril ho akademický sochár Ján Koniarek a odhalený bol 29. júna 1930. Najautentickejšou pamiatkou po básnikovi je rodný dom Jána Hollého s muzeálnou expozíciou. Obzreli sme si pec i ohnisko, predmety dennej potreby (napríklad obedár, čo vyzerá ako dva zrastené džbány, kolovrátok, nádobu na mútenie masla, keramiku, ktorá je pre náš región typická, hrnce aj kotlíky), ale i obrazy, fotografie, mapy. Dozvedeli sme sa o účelnosti budovania takýchto stavieb. Naši predkovia mysleli na úniky tepla z obydlija, preto robili malé okienka, nízke dvere. A tie nízke dvere spôsobovali i to, že človek vstupujúci do domu musel chtiac-nechtiac prejavit' úctu domácim. Musel sklonit' hlavu. Do dnešných dní nie je do tohto domčeka zavedená elektriika. Tak sme sa toto všetko dozvedeli pri sviečke.

A čo nás ešte zaujalo? Tak si predstavte, že z tejto rázovitej obce pochádza Vít'azoslav Cintula, kartograf, historik, stredoškolský profesor. Pre Ottov náučný slovník vypracoval Národopisnú mapu Uherského Slovenska podľa soupisu ľidu z r. 1900. Mapa nevystihovala skutočný národnostný stav obyvateľ'stva v Uhorsku v roku 1900, lebo maďarské úrady zapísali za Maďara každého, kto iba trocha vedel rozprávať maďarsky. Pre Ottov zemepisný atlas vypracoval mapu Francúzska (tá sa vraj používa aj v súčasnosti), názvoslovie v oblasti Karpát a Krasu - Halič, Bukovina, Chorvátsko, Slavónsko a Bosna s Hercegovinou - na mape Rakúsko-Uhorska.

V stroji času - rovnaké miesta, rozdiel je „len“ zopár desaťročí. Rodný dom Jána Hollého.

Nasadli sme do korábu ciest a pobrali sme sa do Hlbokého. Tu sa v lete roku 1843 dohodli Ľ. Štúr, J. M. Hurban a M. M. Hodža na uzákonení spisovnej slovenčiny. Hlboké bolo pôsobiskom J. M. Hurbana. Najskôr sme zašli do múzea venovanému jemu a jeho rodine, prešli sme okolo fary, kde sa stretnutie štúrovcov uskutočnilo a osobnosť Hurbanovu sme si pripomenuli aj na miestnom cintoríne. Tu sa týči pomník od Dušana Jurkoviča zo spišského travertínu.

Bradlo i Košariská sú spojené s menom Milana Rastislava Štefánika (1880-1919). Najskôr sme navštívili miesto posledného odpočinku M. R. Štefánika i talianskych letcov, ktorí tragicky zahynuli počas priletu na Slovensko v roku 1919. Páčil sa nám najmä prekrásny jesenný výhľad z Mohyly na Bradle.

Potom sme si pozreli v Múzeu M. R. Štefánika zaujímavú expozíciu pripravenú k jeho 125. výročiu narodenia. Slávnostne bola otvorená 12. 10. 2005. Múzeum nás vrátilo do prostredia, v ktorom Štefánik žil, do spoločnosti, v ktorej sa Štefánik pohyboval, do dejinných udalostí, v ktorých Štefánik zanechal hlbokú stopu. V Štefánikovom rodnom dome - v evanjelickej fari v Košariskách - sme našli atmosféru „veľkého sveta“, v ktorom sa celý život tento výnimočný muž pohyboval. V múzeu sme mohli obdivovať skoro 200 osobných pamiatok od nábytkových častí parížskeho bytu cez predmety dennej potreby, kompas, ďalekohľady, cestovné potreby, umelecké diela, torzá odevov, uniforiem - to všetko mu bolo blízke. Štefánik bol milovníkom krásnych vecí, ktoré si doniesol z ciest po svete (Tahiti, Japonsko, Afrika, Nový Zéland). Muzeálnu expozíciu dopĺňajú dokumenty a fotografie o Štefánikovi z jednotlivých období života, písomné doklady, fotografická činnosť (dozvedeli sme sa, že Štefánik bol autorom prvého fotografického aktu).

Zaujímavý tip na výlet. Čo poviete? Boli sme v Bratislavskom, Trnavskom i Trenčianskom kraji, no urobili sme okruh Záhorím s malou odbočkou do kopaničiarskej obce ležiacej na ceste spájajúcej Brezovú pod Bradlom s mestom Piešťany.

Z myšlienok M. R. Štefánika
„Áno, musíme žiť jeden pre druhého, lebo šťastie jednotlivca mohutnie takou mierou, akou sa ono množí okolo neho.“
"Pre ľudí pevného predsavzatia a vytrvalosti niet nemožností."
"Energia moja vzrastá tým postupom, akým sa vyskytujú prekážky. Ja sa prebijem, lebo sa prebiť chcem."

Naši prváci

Dňa 5. 9. 2011 sa opäť otvorili brány našej školy. Medzi tými, čo nimi prešli, boli aj tohoroční prváci. Spolu ich prešlo 75! Tento školský rok si prváci sadli do školských lavíc štyroch tried. V 1. A učí p. učiteľka Dagmar Erdélyiová, triednou učiteľkou 1. B sa stala p. učiteľka Tatiana Vopěnková, 1. C vedie p. učiteľka Daria Tesáková a p. učiteľka Zuzana Kosohorská učí 1. D.

Naše fotografie zachytávajú prvý školský deň. Naši prváci sú o dva mesiace starší, skúsenejší...začínajú čítať, vedia napísať prvé písmenká, rátajú prvé príklady. Ako sa v našej školičke cítia dnes?

Ako si sa cítil/a, keď si prvýkrát vkročil/a do našej školy?

Veronika (1.A): Dobre.

Mirko (1.A): Tiež dobre.

Matúš (1.B): Dobre bolo to super.

Natália (1.B): Dobre.

Stella (1.D): Nebála som sa.

Marek (1.D): Super.

Danielka (1.C): Dobre, bola som usmiata a šťastná.

Máš rád/rada pani učiteľku?

Veronika (1.A): Áno.

Mirko (1.A): Áno

Matúš (1.B): Noo - aj áno.

Natália (1.B): Áno.

Stella (1.D): Áno

Marek (1.D): Áno, veľmi.

Danielka (1.C): Áno!

Ktorý predmet ťa zatiaľ najviac baví?

Veronika (1.A): Matematika.

Mirko (1.A): Matematika, lebo ma bavia čísla.

Matúš (1.B): Telesná výchova.

Natália (1.B): Matematika.

Stella (1.D): Matematika.

Marek (1.D): Hudobná výchova, pretože rád spievam.

Danielka (1.C): Telesná výchova a čítanie.

Našla si si kamarátov?

Veronika (1.A): Áno, Samka a Barborku.

Mirko (1.A): Áno, Veroniku - to je moja frajerka. (všetci sa zasmiali ☺) A ešte Jakubka, ale aj Samka.

Matúš (1.B): Áno, Adamka.

Natália (1.B): Áno, Elišku, Grétku, Terezku a Pet'ku.

Stella (1.D): Áno, Mareka a Vikinku.

Marek (1.D): Stellku aj Veroniku a Martina.

Danielka (1.C): Nových ešte nie.

Kde sa ti viacej páčilo v škôlke alebo v škole?

Veronika (1.A): V škole.

Mirko (1.A): V škole, pretože v škôlke bol hluk a rámus a tu je pekne tichučko...

Matúš (1.B): V škole.

Natália (1.B): V škole.

Stella (1.D): V škole, lebo tu sa učíme.

Marek (1.D): V škole, pretože sa naučím veééľa veľa vecí.

Danielka (1.C): Rovnako v MŠ aj v ZŠ.

Čo si si myslel/a o vašej pani učiteľke, keď si ju prvýkrát uvidel/a?

Veronika (1.A): Že bude dobrá.

Mirko (1.A): Mmm, že bude taká istá aká je.

Matúš (1.B): Myslel som si, že bude parádna.

Natália (1.B): Že bude dobrá a taká aj je.

Stella (1.D): Že je dobrá.

Marek (1.D): Nič.

Danielka (1.C): Že bude dobrá.

Páči sa ti v škole?

Veronika (1.A): Áno

Mirko (1.A): Áno, najviac sa mi páči trieda.

Matúš (1.B): Áno.

Natália (1.B): Áno.

Stella (1.D): Áno.

Marek (1.D): Áno.

Danielka (1.C): Áno, veľmi.

Neprekáža ti ranné vstávanie?

Veronika (1.A): Nie.

Mirko (1.A): Nie

Matúš (1.B): Moc nie.

Natália (1.B): Nie.

Stella (1.D): Nie.

Marek (1.D): Ani nie.

Danielka (1.C): Nie, neprekáža. Radšej skôr spať a ráno skôr vstať!

Chutí ti jedlo v školskej jedálni?

Veronika (1.A): Áno.

Mirko (1.A): Áno. Pani učiteľka: No skontrolujem, či všetko zješ.

A na to sa ozvalo: Nie, on včera nezjedol! A Mirko: Lebo bol špenát /smiech/

Matúš (1.B): Áno

Natália (1.B): Áno, je veľmi dobré.

Stella (1.D): Áno.

Marek (1.D): Áno, na obedy chodím.

Danielka (1.C): Nechodím na obedy.

A čo na svojich nových žiakov pani učiteľky?

Poslúchajú vás žiaci?

p. uč. Erdélyiová, 1.A - Musia.

p. uč. Vopěňková, 1.B - Ale áno, musia.

Sú to dobré detičky - zatiaľ.

p. uč. Kosohorská, 1.D - Samozrejme, občas.

p. uč. Tesáková, 1.C - Áno, lebo musia.

Myslíte si, že sú vaši prváčikovia šikovní?

p. uč. Erdélyiová - Veľmi sú snaživi.

p. uč. Vopěňková - Áno, pekne čítajú, počúvajú aj píšú.

p. uč. Kosohorská - Veľmi.

p. uč. Tesáková - Sú šikovní.

Ako sa vám pozdávajú?

p. uč. Erdélyiová - Sú veselí, živí, ale majú dobré srdiečka.

p. uč. Vopěňková - Celkovo dobre.

p. uč. Kosohorská - Dúfam, že budú šikovnými

žiakmi aj v budúcnosti.

p. uč. Tesáková - Toho času sú veľmi šikovní na svoj vek, v triede nemáme problémového žiaka.

Tešíte sa na nich, keď idete do práce?

p. uč. Erdélyiová - Samozrejme, vždy mi zlepšia náladu.

p. uč. Vopěňková - Áno, tak ako som sa aj na vás tešila.

p. uč. Kosohorská - Áno, každý deň.

p. uč. Tesáková - Určite áno, vd'ačím za každé dobré ráno.

Máte ich rada:

p. uč. Erdélyiová - Mám veľmi. Sú to také moje malé kuriatka.

p. uč. Vopěňková - Véééémi rada.

p. uč. Kosohorská - Áno, dúfam, že aj oni mňa.

p. uč. Tesáková - Áno, ako svoje deti, inak by som túto prácu nemohla vykonávať 31 rokov.

Ďakujem všetkým za rozhovor a prajeme všetkým - našim žiačikom i pani učiteľkám veľa spoločnej radosti!

...štvorlístok našich prváčkových pani učiteliek

Nina Báčorová

Yeti

Videli ho skutočne? Videl ho vôbec niekto? Kto je yeti? Yeti (staršie po slovensky aj *jeti*) je údajný humanoidný tvor žijúci v pohorí Himaláje. Vraj je vysoký 2,5 metra, má to byť chlpatý tvor podobný ľudoopovi alebo pravekému človeku.

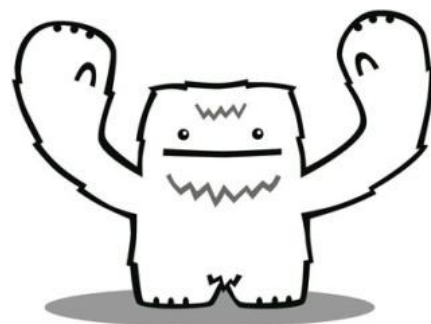
Domnienky o jeho existencii sú založené predovšetkým na rozprávaniach obyvateľov z okolia himalájskeho pohoria, kde sa správy o tomto tvorovi rozprávajú už po celé generácie. Pre európsku civilizáciu ho objavil v roku 1889 anglický dôstojník L. A. Wadel, keď na jednom himalájskom sedle objavil v snehu obrovský odtlačok bosej chlpacej nohy. Jediným dôkazom sú odtlačky chodidiel a ich fotografie. Prvé fotografie stôp však urobil až v roku 1937 F. S. Smyth, ktorý na dôkaz nadmernej veľkosti k odtlačku priložil horolezecký cepín.

Väčšina odborníkov sa domnieva, že ide o poškodené alebo zdeformované odtlačky iných zvierat, iní odborníci tvrdia, že môže ísť o tvora, ktorý zatiaľ nie je odborne opísaný, ale jeho existencia je možná. Prvé sadrové odliatky stôp urobili v roku 1972 americkí horolezci McNeely a Cornin.

Podľa ďalších názorov by mohlo ísť o zástupcov druhu človek vzpriamený (*Homo erectus*), ktorý sa v evolučnom postupe oddelil od línie nasledujúceho človeka rozumného (*Homo sapiens*). Je tiež možné, že ide o tvora nazývaného *Gigantopithecus*. Ide o veľkého ľudoopa, ktorého pozostatky (najmä pozostatky čel'ustí) boli nájdené v Číne.

Hoci sa názory vedcov rôznia, určite by sa nikto z nás nechcel s týmto obrovským tvorom stretnúť zoči-voči niekde v horách. Nám úplne stačia naše medvede hnedé. Už pri predstave stretnutia s nimi vo voľnej prírode nám naskočí husia koža.

Matúš Menke

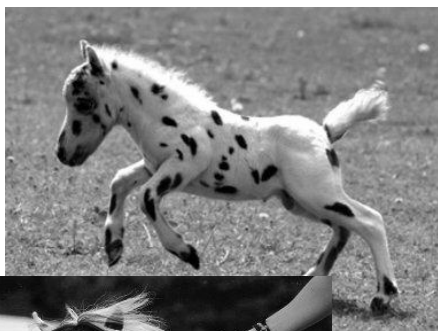
Lochnesská príšera

Lochnesská príšera (Nessie) je tvor, údajne žijúci v jazere Loch Ness v Škótskej vysočine. Okolo jej existencie či neexistencie sa vedú dlhodobé spory. Samotný vzhľad a opis tvora sa líši od jedného pozorovania k druhému. Záujem a viera v jeho existenciu narastal od roku 1933. Dôkazy o jeho existencii sú z veľkej časti neoficiálne a anekdotické - s výnimkou nepočetného, avšak sporného fotografického materiálu a sonarových meraní. Vedecká obec označuje lochnesskú príšeru ako moderný mýtus a vysvetľuje pozorovania ako zmes kanadských žartov a zbožných želaní. Napriek tomu je tvor aj naďalej jedným z najznámejších príkladov kryptozoológie.

Prvýkrát bola Lochnesská príšera videná pri jazere Loch Ness v roku 1933 manželmi Spiceovcami. Tí ju vraj videli, ako sa plazila po ceste. O rok potom anglický chirurg Robert Wilson, ktorý šiel okolo jazera so svojou priateľkou v aute, uvidel na jazere dlhý čierny pás a vyfotografoval ho. To bola prvá fotografia dokazujúca existenciu Lochnesskej príšery. Odvtedy už jazero Loch Ness navštívilo mnoho vedcov, amatérov, novinárov aj turistov, ale nikdy sa nedokázalo, že by Lochnesská príšera skutočne existovala.

Jazero Loch Ness, ľudovo aj nazývané Lochnesské jazero, je druhé najväčšie jazero v Škótsku. Je takmer 42 km dlhé a 226 metrov široké.

Matúš Menke

Veselé poníky

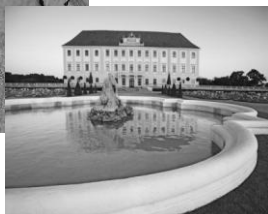
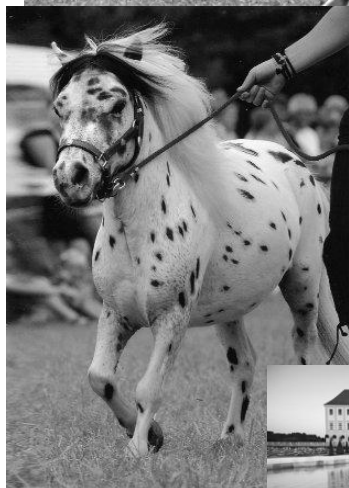
Niektoré plemená poníkov sú väčšie, iné malé. V každom prípade sú to milé zvieratá! Najmenšia rasa poníka sa volá Falabella, podľa priezviska rodiny, ktorej sa poníka podarilo vyšľachtit'.

Tieto poníky dosahujú výšku 86 cm, takže sú primálne na jazdenie. Často ich chovajú ako domáce zvieratá. Vo dvojici alebo štvorici môžu ťahať malé koče.

Často sa s nimi stretávame v cirkusoch. Vystrájajú rôzne akrobatické kúsky a robia deťom obrovskú radosť. Najviac nás potešia, keď nám dovidia povozit' sa na svojich chrbtoch. Naplnia našu dušu pokojom, ktorý z nich priam vyžaruje. Práve pre túto vlastnosť sú kone vyhľadávané na terapiu.

Ak máte čas, môžete aj vy navštíviť v našom okolí miesta s chovom koníkov. A možno sa aj vám podarí splniť si tajný sen - jazdu na koni. A viete, že poníky chovajú aj v ned'alekom Rakúsku v zámku Schlosshof?

Sofia Geliénová

Uhádnješ?

Sedí pani na kláte v tmavom, čiernom kabáte. Čo je to? /coN/

Modrý klobúk, čo celý svet prikryje. Čo je to? /obeN/

Dvaja bratia ustavične okolo jedného vršku behajú a vyzerajú sa, a nikdy sa vidieť nemôžu. Čo je to? /ičO/

Kadekoľvek chodí, dom si so sebou vodí. Čo je to? /kámilS/

Na veži sedím, nie som vták, vo vrecku ležím, na rukách sa nosím. Čím som? /ynidoH/

Chodí nad nami hore nohami. Čo je to? /ahcuM /

Má väčší chvost ako celé telo, nikdy to zo stromu nezletelo. Čo je to? /akčireveV/

Nosím bremená veľké takmer celý rok cez veľkú vodu, ale sa od brodu nehnem ani krok. Čo je to? /tsoM /

Mám taký súdok, v ktorom je dvojaký nápoj, a predsa sa nezmieša. Čo je to? /ecjaV /

Od kraja zeme na kraj zeme dlhočizné, a sliepka to prekročí. Čo je to? /jal'oK /

Lieta po poliach, a nie je to kôň. Čo je to? /roteiV/

Prvý líha, prvý s krikom vstáva. Čo je to? /túhoK /

Sivý starec prišiel k nám, všetku vodu vypil nám. Čo je to? /zárM /

Príroda sladká, naša dobrá matka krásu mi dala: kade letím, sama si svietim. Čo je to? /akšum aksnájotävS /

Nemá štetec ani farby, predsa lístie žltým farbí. Čo je to? /ňeseJ/

Za kostenou bránou červený psík vrčí, ale z búdy nikdy d'aleko neskočí. Čo je to? /kyzaJ/

Hanka Slobodová

Vtáčiky v zimnom období

Chladné počasie v posledných dňoch prinútilo vtáky, aby si intenzívnejšie pripravovali zásoby na zimu. Zásoby na zimu si robia aj brhlíky lesné a väčšina sýkoriek. Niektoré sýkorky si dokážu do najrozličnejších skrýš za odškerenú kôru či do machu "uskladniť" až pol milióna kusov hmyzu v rôznych vývojových štádiách! Je to naozaj výkon hodný obdivu z hľadiska ich usilovnosti, ale aj z hľadiska boja proti škodlivému hmyzu.

Pre sýkorky je predzásobenie sa potravou životne nevyhnutné, pretože v zime časť svojej potravy čerpajú práve z týchto zásob. Napríklad sojky v tomto období s obľubou konzumujú žalude. Podobne ako orešnice si z nich robia aj zásoby a ukrývajú ich na rôzne miesta. Nie všetky však pod snehom nájdu a niektoré z nich na jar vyklíčia. Takto sojky pomáhajú rozširovať nové dubiny. Orešnice zasa pomáhajú vo Vysokých Tatrách rozširovať borovice limbové. Ich semienka totiž povynášajú aj tam, kde by sa bez vtáčej nedostali.

Príchodom jesene a zimy sa pri ľudských obydlích objavujú vtáky, ktoré skúšajú v blízkosti ľudí nájsť potravu a bezpečný úkryt pred nepriazňou počasia a predátormi. Vtáctvu môžeme veľmi jednoduchým spôsobom pomôcť prežiť náročné obdobie, kedy sa v prírode nachádza málo dostupnej potravy. Prikrmovaním pomôžeme vtáčikom najmä počas dní s mrazmi, poľadovicou, či vysokou snehovou pokrývkou. Odmenou za pomoc nám bude pestrý život a vtáčí ruch na krmidle či pri brehu jazera, rybníka, rieky.

Čo majú vtáčiky rady?

- drozdy, chochláče - jablká, rôzne plody
- sýkorky, brhlíky - slnečnica, loj, tuk, varené mäso, oriešky, ovsené vločky
- vrabce, strnádky žlté - pšenica, drvená kukurica, jačmeň, slnečnica
- stehlíky - slnečnica, proso, mak, repka olejná
- hrdličky záhradné - pšenica, drvená kukurica, jačmeň
- kačice, labute, čajky, lysky - mäkké pečivo nakrájané na drobné kúsky, kukurica,
- pšenica, jačmeň.

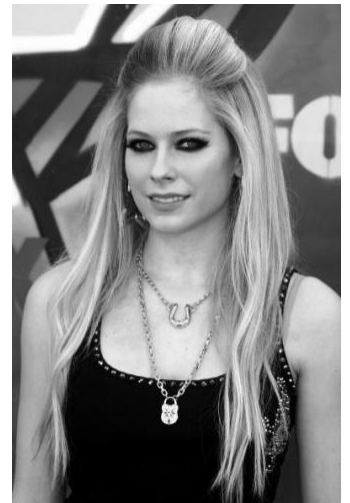
Natália Jankových

Kto to je?

Avril Lavigne

Avril Ramona Lavigne Whibley (* 27. september 1984), známa pod menom Avril Lavigne, je kanadská speváčka - skladateľka, herečka. Lavigne predala na celom svete viac ako 30 miliónov kópií svojich albumov! V roku 2006 bola zaradená časopisom „Canadian Business Magazine“ na siedmu priečku v rebríčku najvplyvnejších Kanadčanov v Hollywoode.

Avril Lavigne vstúpila do nahrávacieho priemyslu svojím debutovým albumom *Let Go*, ktorý vydala v roku 2002. Z tohto albumu sa predalo vo svete cez 16 miliónov kópií, 6 miliónov z toho v Amerike. Jej druhý a tretí album sa volá *Under My Skin* a *The Best Damn Thing*. Jej najznámejšie single, ktoré sa tiež umiestnili na prvom mieste vo svetových rebríčkoch, sú „Complicated“, „Sk8er Boi“, „I'm With You“, „My Happy Ending“ a „Girlfriend“.

V. Emrišková

Brokolica? Zelený zázrak!

Táto jasavo zelená hlúbovitá zelenina sa nedá na trhu či v obchode len tak prehliadnuť. Už svojou sviežou farbou nás nabáda zahryznúť do nej a skúsiť jej chuť.

Brokolica pochádza pravdepodobne z Apeninského polostrova, odkiaľ sa jej pestovanie rozšírilo do celej Európy. Preto tiež najviac receptov nájdeme práve v talianskej kuchyni.

Brokolica výrazne ochraňuje ľudský organizmus proti voľným radikálom, toxickým a rakovinotvorným látkam, ba obsahuje viac vitamínu C než citrusové plody! Ďalej v nej nájdeme vitamíny E, B1 a B2. Brokolica je tiež bohatá na beta-karotén a kyselinu listovú, z minerálnych látok v sebe ukrýva draslík, vápnik, fosfor a síru. K dôležitým kladom brokolice patrí i skutočnosť, že táto zelenina je veľmi jemná, ľahko stráviteľná, preto môže byť i súčasťou najrôznejších diét a je veľmi vhodnou potravinou i pre malé deti.

Táto zelená kráľovná sa podobá karfiolu. Ružice však nevytvárajú guľovitý tvar, ale sú skôr bankovitého tvaru na hrubšej dužinatej nohe. Chuťovo je brokolica, sfarbená od olivovo zelenej cez hráškovú až k svetložltej, tiež podobná karfiolu, ale jej chuť je výraznejšia, no jemnejšia.

Hodí sa do polievok, na dusenie i ako príloha k mäsu. Fantastická je zapekaná so syrom, úžasne chutí v zapekaných cestovinách... Vyskúšajte! Ak chceme zachovať jej nezameniteľnú farbu a chuť, je vhodné ju variť v pare.

P. Hájková

Nevrešti ako vrešťan?

Zdá sa, že ktosi vreští? Občas vaša trieda pripomína pavilón opíc? Tak potom má blízko k vrešťanom... Tieto opice majú ozaj silný hlasový orgán! Vrešťany sú najhluchnejšie suchozemské zvieratá. Ich vreskot, ktorý sa podobá zmiešanému híkaniu somára a štekotu psa, zaznie obyčajne každé ráno. Tak si značkujú teritórium. V závislosti od poveternostných podmienok možno hluk počuť až do piatich kilometrov a jeho intenzita sa pohybuje v rozpätí od 65 do 100 decibelov. Porovnanie: vrčiaci kosačka dosiahne len 75 decibelov! Ak ich chcete vidieť na vlastné oči, musíte sa vybrať na výlet do Južnej Ameriky alebo aspoň do najbližšej ZOO. A pozor na uši!

Silvia Sedláčková

Ako to vidím ja...

Naša 4. C má niektorých žiakov milých, dobrých, niektorí sa asi dohovorili s čertíkom, ale medzi nami sedia aj múdre decká. V minulom školskom roku sme našu pani učiteľku Roššovú veľmi, veľmi hnevali. Na začiatku tohto roka sme si (teda aspoň my dievčatá) dali záväzok, že sa polepšíme. Prešiel síce iba jeden mesiac, no mne sa zdá, že sa nám to zatiaľ celkom darí. Pridali sa k nám aj niektorí chalani. Zmenili svoje správanie k nám - dievčatám - aj k sebe navzájom. Menej behajú cez prestávky po triede, cez hodinu nevyrušujú, nebijú sa. No niektorí nie a nie spratať sa do kože. Stále vystrkujú rožky, upozorňujú na seba nevhodným spôsobom... A nám to teda rozhodne prekáža. V triede sme spolu pol dňa. Mali by sme sa k sebe slušne správať, veď sme ako jedna rodina. Aj v rodine sa snažíme udržať dobrú náladu, pokoj a fajn vzťahy. Tam, kde je dobre, sa radi vraciame a tešíme sa spoločné zážitky. Preto vás touto cestou, milí štvrtáci, vyzývam: Správajme sa k sebe slušne!

Dajme si my: Richard Báchor, Erika Bartalová, Adam Benko, Zuzana Binčíková, Diana Blažíčková, Erika Brumerčíková, Emma Daničková, Adriána Gajdárová, Sebastián Haba, Jakub Hod'ovský, Peter Hooz, Simona Chválová, Vivien Iringová, Natália Jankových, Michaela Jurigová, Aurel Kákoni, Juraj Klubník, Radovan Kovár, Michal Pašteka, Alexandra Gloria Prášilová, Matej Ruža, Jonathan Šimek - taký záväzok. A čo keby ste sa k nám pridali? *Natália Jankových, 4. C*

Leňochod

Žiť pomalšie, neponáhľať sa, nepodliehať stresu. Žiť ako leňochod?

Zaujímavosti o leňochodovi

Leňochod žije v dažďovom pralese. Skoro celý život trávi visiac dolu hlavou na konári. Pritom sa skoro vôbec nepohybuje a je známy ako najpomalší suchozemský cicavec na svete. V korunách stromov prejde za hodinu nanajvýš 300 metrov. No na zemi, po ktorej sa plazí ležiac na bruchu, prejde za hodinu len 120 metrov. Veď už len na to, aby posunul jednu nohu pred druhú, potrebuje jeden a pol minúty! Tieto pohodlné pohyby majú svoje výhody. Na jednej strane leňochod ušetrí veľké množstvo energie, na druhej strane vďaka pomalosti ho jeho prirodzený nepriateľ úplne prehliadne.

Leňochod trojprstý je druh z čeľade leňochovitej. Leňoch trojprstý má - samozrejme - tri prsty. Na nich má dlhé mohutné pazúry, ktorými sa môžu zakvačiť o konáre a pohodlne visieť. Leňochody sú na pohľad tupé, lenivé cicavce, obývajúce tropické lesy Strednej a Južnej Ameriky. Žijú na stromoch, kde sa živia listím. Spia tak, že visia chrbtom nadol, zachytené na konári dlhými hákovitými pazúrami. V dlhej srsti, a to najmä v období dažďov, im rastú zelené riasy, ktoré dávajú leňochom zelenú kryciu farbu.

Leňochod dvojprstý má na predných nohách dva prsty. Nemá takmer žiaden chvost alebo ušnice. Hlava je mierne zaoblená s tupým nosom, srst' dlhá. Má až 9 krčných stavcov. Pazúry sú dlhé a oblúkovité, pričom stredný pazúr je najdlhší. Samce majú na chrbte svetložltý alebo oranžový flák.

Pohybuje sa po zemi rýchlosťou 2 metre za minútu, na stromoch 3 metre za minútu! Samica údajne „šprintuje“ rýchlosťou 4 metre za minútu, keď začuje vydesený krik svojho mláďaťa.

Hanka Slobodová

Tak ako, piataci?

Určite ste boli niekedy piatakmi. Alebo už to práve prežívate. Alebo nimi ešte len budete. Chcete sa dozvedieť niečo od terajších piatakov? Ako sa cítia, ich najpredmety, mená, triedy...

Piataci to majú ťažké. Majú nových učiteľov, predmety, sedia v nových triedach. Čo vám budem hovoriť! Vy starší to určite dobre poznáte a mladších radšej nebudeme strašiť. Ale teraz naozaj vážne. Byť „vel'káčom“, teda piatačikom, má svoje výhody aj nevýhody. Už nemôžeme využívať výhovorky ako maličké deti, pretože sa od nás očakáva, že budeme samostatní, rozumní, jednoducho, že sa budeme správať takmer ako dospelí. No našťastie niektorí v nás ešte stále vidia malé deti a tolerujú naše nedostatky a my im za to zo srdca ďakujeme. Opýtali sme sa niektorých piatakov na ich pocity.

	Do ktorej triedy chodíš?	Ktorý predmet máš najradšej?	Ako sa cítiš na 2. st.?
Hanka Slobodová	5.C	Telesná a biológia.	Vyspelejšia.
Sofia Gelianová	5.A	Telesná a výtvarná.	Dobre, ale bude to ťažšie.
Mário Černý	5.A	Informatika a telesná.	Dá sa.
Dominik Gašpar	5.A	Telesná.	O. K.
Martin Haba	5.A	Telesná výchova.	Super.

Silvia Sedláčková, 5.C

Jojo

Yoyo je hračka z dreva, plastu alebo kovu a spojenými osou, okolo ktorej je omotaný povrázok. Na voľnom konci špagátu je slučka, ktorá sa zvyčajne navlieka na prostredník. To vie azda každý.

Najstaršie dokázateľné zmienky o tejto hračke pochádzajú z Grécka. Kresba na nádobe z obdobia okolo roku 500 pred n. l. zobrazuje mladíka hrajúceho sa s jojom. Archeologicky sú doložené aj samotné disky, presnejšie ich keramické napodobeniny nájdené v hrobách detí. Kresby z tej doby je možné údajne nájsť aj v Egypte.

Ďalšia zmienka je až zo 16. storočia. Domorodci na Filipínach vraj zabíjali korist' tak, že z korún stromov na zem spúšťali kamene na lane. Ak sa netrafili, kameň sa im vrátil späť. Tento popis síce jojo pripomína, nie je však doložené, že išlo skutočne o tento princíp.

Preukázateľné zobrazenie JOJA je na škatuli z Indie z roku 1765, potom sa táto zábavka veľmi rýchlo dostalo do Európy medzi aristokraciu. To dokazujú obrazy z roku 1780. S jojom v ruke je na obraze z roku 1789 zobrazený štvorročný Ľudovít XVII.! A pred bitkou pri Waterloo sa s jojom zabávali už aj obyčajní francúzski vojaci. Ďalšie vlna záujmu o túto hračku prišla v 20. storočia z USA, kde dostalo názov yo-yo (čo má znamenať "pod'-pod'").

Dominik Gašpar

Cha-cha-cha na záver

Matúš príde domov a otec sa ho pýta:

- Tak čo je nové v škole?
- Päťka a päťka.
- Čo?
- A štvorka.
- To nemyslíš vážne!
- Ale neboj sa, tie známky už neplatia.
- To mi odľahlo. A prečo?
- Lebo ma vyhodili zo školy.

Vzdychne si študent pred skúškou:
- Ach, keby sme tak boli na Mesiaci.
- A to už prečo? - pýta sa ho priateľ.
- Lebo na Mesiaci je všetko 6-krát ľahšie.

Prečo pečie čokoládový koláč 11 blondínok?
Jedna mieša cesto a ostatných 10 šúpe lentilky!

Prvá slohová úloha v škole.

Téma: OTEC.

Môj otec sa môže vyškriabať na najvyššiu horu, preplávať najmohutnejšiu rieku, môže riadiť najväčšie lietadlá a lode, krotiť najdivšie šelmy a mustangy. Môj otec môže všetko! Ale teraz na to nemá čas. Musí mamičke poumývať riad.

*Viete čo je totálna bezpečnosť?
Keď slimák pred zákrutou zabrzdí.*